Установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Факультэт інфармацыйна-дакументных камунікацый
Кафедра гісторыі Беларусі і музеязнаўства

УЗГОДНЕНА
Загадчык кафедрай
___________ Д.В. Герасімёнак
«___» _____________ 2020 г.

УЗГОДНЕНА
Дэкан факультэта
___________ Ю.М. Галкоўская
«___» _____________ 2020 г.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫ КОМПЛЕКС
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

МУЗЕЙНЫ ТУРЫЗМ

па спецыяльнасці II ступені вышэйшай адукацыі 1-23 80 02
Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны

Складальнік:
загадчык кафедры гісторыі Беларусі і музеязнаўства,
кандыдат культуралогіі Д.В. Герасімёнак

Разгледжана і зацверджана
на пасяджэнні Савета ўніверсітэта
22.12.2020 пратакол № 3

Электронны вучэбна-метадычны комплекс складзены на аснове тыпавога вучэбнага плана па спецыяльнасці II ступені вышэйшай адукацыі 1-23 80 02 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны рэг. № Е23-2-002/ пр-тып. ад 21.03.2019 г.

СКЛАДАЛЬНІК:

Д.В. Герасімёнак, загадчык кафедры гісторыі Беларусі і музеязнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Я.Л. Іванова, намеснік дырэктара па лічбавым тэхналогіям і сувязях з грамадскасцю дзяржаўнай установы «Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь», кандыдат культуралогіі;

В.М. Сакалова, дацэнт кафедры культуралогіі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай гісторыі Беларусі і музеязнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

(пратакол № __ ад _____.2020 г.);

Прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

(пратакол № __ ад _____.2020 г.).

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ

1. ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА	4
2. ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ	6
2.1 План-канспект лекцый	6
3. ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ	8
3.1 Тэматыка семінарскіх заняткаў	8
4. РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЯ ВЕДАЎ	10
4.1 Заданні да самастойнай работы студэнтаў	10
4.2 Пытанні да заліка	11
5. ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ	13
5.1 Тэматычны план	13
5.2 Асноўная літаратура	15
5.3 Дадатковая літаратура	15

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Актуальнасць вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Музейны турызм» абумоўлена тым, што ў сучаснай сітуацыі музей, працягваючы заставацца некамерцыйнай установай, становіцца сацыяльным партнёрам турыстычнай індустрыі, спалучаючы філасофію асветы і тэхналогію забаўлення. У сувязі з гэтым вывучение пытанняў інтэграцыі музеяў у сусветную індустрыю турызму з’яўляецца неабходнай умовай падрыхтоўкі спецыялістаў па спецыяльнасці “Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны”.

Асноўная *мэта* вывучэння вучэбнай дысцыпліны: фарміраванне ў магістрантаў тэарэтычных ведаў і практычных навыкаў аб асаблівасцях арганізацыі музейнага турызму і прыярытэтных напрамках яго развіцця.

Задачы вывучэння вучэбнай дысцыпліны: азнаёміць будучых спецыялістаў з сучаснымі дасягненнямі ў выкарыстанні турыстычнага патэнцыялу музеяў і прылеглых да іх тэрыторый.

Зместам вучэбнай дысцыпліны «Музейны турызм» прадугледжана фарміраванне наступнай кампетэнцыі ў адпаведнасці з адукацыйным стандартам вышэйшай адукацыі другой ступені на спецыяльнасці 1-23 80 02 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны:

Спецыяльныя кампетэнцыі:

– СК-4. Быць здольным інтэрпрэтаваць культурную спадчыну і выкарыстоўваць яе пры фарміраванні сучаснага музейнага і турыстычнага прадукту.

У выніку вывучэння дысцыпліны магістрант павінен:

ведаць:

– сутнасць і нацыянальныя асаблівасці развіцця музейнай справы ў Рэспубліцы Беларусь;
– сутнасць і структуру турыстычнай індустрыі, яе дасягненні на сучасным этапе.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

умець:

– аналізаваць кампаненты і асаблівасці функцыянавання турыстычнай індустрыі;
– выкарыстоўваць асноўныя прыёмы менеджменту і маркетынгу ў музейнай дзейнасці.

валодаць:

– навыкамі кіравання ў сферы музейнай дзейнасці;
– сродкамі эфектыўнага пошуку інфармацыі ў Інтэрнэт, выкарыстання навуковай літаратуры ў вучэбнай, навуковай і прафесійнай дзейнасці.

Пры выкладанні вучэбнай дысцыпліны «Музейны турызм» ўлічваецца яе сувязь з вучэбнымі дысцыплінамі «Актуальныя пытанні музейнай справы», «Гісторыя і метадалогія вывучэнння культурнай спадчыны», «Музеефікацыя і актуалізацыя культурнай спадчыны» і іншымі дысцыплінамі, якія служаць падмуркам у набыцці прафесійных ведаў па спецыяльнасці «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны».

У адпаведнасці з вучэбным планам, на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Музейны турызм» прадугледжана 108 гадзін, з якіх 46 – аўдыторныя. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах: лекцыі – 26 гадзін, семінарскія заняткі – 20 гадзін.

Рэкамендаваная форма кантролю ведаў магістрантаў – залік.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

2. ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

2.1 План-канспект лекцый

Тэма 1. Уводзіны

Паняцце і сутнасць музейнага турызму. Месца музея ў сістэме міжкультурнай камунікацыі. Асаблівасці міжкультурнай камунікацыі ў музейным турызме. Музей як аб’ект культурна-пазнавальнага турызму.

Музейны турызм як вучэбная дысцыпліна. Прадмет і задачы курса. Сувязь музейнага турызму з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі.

Тэма 2. Теарэтычныя аспекты культурна-пазнавальнага турызму

Паняцце “культурна-пазнавальны турызм”. Класіфікацыя культурна-пазнавальнага турызму. Месца культурна-пазнавальнага турызму ў сацыяльна-культурным развіцці грамадства. Патрабаванні турыстычнай індустрыі да аб’ектаў гісторыка-культурнай спадчыны. Праблемы і перспектывы развіцця культурна-пазнавальнага турызму.

Музей у кантэксце глабальнай індустрыі турызму. Генезіс і эвалюцыя музейнага турызму. Асноўныя тэндэнцыі ўзаемадзеяння індустрыі турызму і музейнай сеткі.

Тэма 3. Музейны турызм як напрамак музейнай дзейнасці

Музейны турызм як спецыфічны напрамак музейнай дзейнасці. Фактары атрактыўнасці аб’ектаў музейнага турызму. Новыя музейныя тэхналогіі: музейны менеджмент, музейная камунікацыя, музейны маркетынг.

Роля менеджменту ў развіцці музейнага турызму. Метады кіравання: адміністрацыйныя, рынкавыя (эканамічныя), сацыяльна-педагагічныя, партнёрскія метады. Кіраўнічы працэс і яго функцыі. Мадэлі планавання дзейнасці музея. Стратэгічнае планаванне.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Прынцыпы камунікацыйнага падыходу ў дзейнасці музея. Асновы тэорыі музейнай камунікацыі. Уяўленне аб музейнай камунікацыі (К. Шэнан, М. Маклюэн, Д. Камэрон, К. Хадсан). Задачы прыкладных даследаванняў у музейнай камунікацыі. Прымяненне камунікацыйнага падыходу ў музейным турызме.

Асаблівасці маркетынгу музейнага турызму. Традыцыйныя і сучасныя канцэпцыі ў сацыяльным маркетынгу музея. Інфармацыйнае забеспячэнне музейнага турызму.

Тэма 4. Рэсурсны патэнцыял развіцця музейнага турызму

Асаблівасці развіцця музейнага турызму ў замежных краінах. Аналіз дзейнасці самых наведвальных турыстамі музеяў Францыі, Кітая, ЗША, Вялікабрытаніі, Расіі, Італіі і г.д. Спецыфіка выкарыстання музеяў розных профіляў (гістарычны, прыродазнаўчы, мастацкі, літаратурны, комплексны) пры фарміраванні музейных тураў.

Рэсурсы Рэспублікі Беларусь для развіцця музейнага турызму. Музейная сетка рэгіёнаў Беларусі. Музейны турызм у Беларусі на сучасным этапе. Дзейнасць беларускіх музеяў па стварэнні нацыянальнага музейнага турыстычнага прадукту. Анімацыйныя тэхналогіі ў музейным турызме. Асаблівасці прадвіжэння музейнага турызму ў Рэспубліцы Беларусь.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

3. ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

3.1 Тэматыка семінарскіх заняткаў

Тэма №1. Теарэтычныя аспекты культурна-пазнавальнага турызму

1. Паняцце “культурна-пазнавальны турызм”. Класіфікацыя культурна-пазнавальнага турызму.
2. Месца культурна-пазнавальнага турызму ў сацыякультурным развіцці грамадства.
3. Асаблівасці выкарыстання аб’ектаў гісторыка-культурнай спадчыны ў турыстычных мэтах.
4. Спецыфіка развіцця культурна-пазнавальнага турызму ва ўмовах глабалізацыі.

Тэма №2. Музейны турызм як напрамак музейнай дзейнасці

1. Музей ў кантэксце глабальнай індустрыі турызму.
2. Паняцце “музейны турызм”. Эвалюцыя музейнага турызму.
3. Асноўныя тэндэнцыі ўзаемадзеяння турызму і музейнай сеткі.
4. Роля менеджменту ў развіцці музейнага турызму.
5. Прымяненне камунікацыйнага падыходу ў музейным турызме.
6. Асаблівасці маркетынгу музейнага турызму.

Тэма №3. Рэсурсны патэнцыял развіцця музейнага турызму

1. Асаблівасці выкарыстання замкаў пры арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму.
2. Сядзібна-паркавыя комплексы як аб’екты культурна-пазнавальнага турызму.
3. Спецыфіка арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму ў музеях пад адкрытым небам.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4. Асаблівасці выкарыстання мастацкіх музеяў пры арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму.

5. Спецыфіка выкарыстання гістарычных і краязнаўчых музеяў пры арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму.

6. Патэнцыял развіцця культурна-пазнавальнага турызму ў Рэспубліцы Беларусь.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

4. РАЗДЗЕЛ КАНТРОЛЯ ВЕДАЎ

4.1 Заданні да самастойнай работы студэнтаў

Характарыстыка рэкамендуемых метадаў выкладання

Пры арганізацыі выкладання вучэбнай дысцыпліны «Музейны турызм» рэкамендуецца выкарыстоўваць традыцыйныя формы і метады навучання магістрантаў: лекцыйныя і семінарскія заняткі, а таксама элементы самастойнай работы магістрантаў.

У лік эфектыўных педагагічных тэхналогій, якія спрыяюць развіццю ў магістрантаў крытычнага мыслення, вопыту фарміравання і выкарыстання інструментарыя вучэбна-даследчай дзейнасці, ролевага і імітацыйнага мадэлявання, магчымасці творча засвойваць новы вопыт, вылучаюцца тэхналогіі: праблемнага навучання; развіцця крытычнага мыслення; праектнага навучання; камунікацыйныя і інфармацыйныя тэхналогіі; тэхналогіі вучэбна-даследчай дзейнасці; метад аналізу канкрэтных сітуацый; іншыя інавацыйныя і інтэрактыўныя методыкі.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы магістрантаў

Арганізацыя самастойнай работы магістрантаў прадугледжвае падрыхтоўку магістрантамі інфармацыйных матэрыялаў на адпаведную тэматыку, мультымедыя прэзентацый па асобных падраздзелах курса, вывучэння дадатковых крыніц і літаратуры, падрыхтоўцы да заліка і інш.

Самастойная работа магістрантаў накіравана на:

- фарміраванне навыкаў пошуку і аналізу розных відаў інфармацыі;
- засваенне, сістэматызацыю і трансляцыю атрыманых ведаў у будучай прафесійнай дзейнасці;
- развіццё дадатковых навукова-даследчых навыкаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Кантроль за выкананнем самастойнай работы з'яўляецца бягучым і рэалізуецца праз электронную пошту, індывідуальныя кансультацыі, падчас лекцыйных і семінарскіх заняткаў, а таксама падчас правядзення заліка.

Пералік рэкамендуемых сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці магістрантаў

Арганізацыя вучэбнай работы магістрантаў накіравана на засваенне лекцыйнага матэрыялу, а таксама на самастойны пошук і падрыхтоўку інфармацыйных матэрыялаў да семінарскіх заняткаў па вучэбнай дысцыпліне.

Для дыягностыкі атрыманых магістрантамі ведаў прадугледжваецца выкарыстанне наступных сродкаў:

– тэставыя заданні па асобных падраздзелах і дысцыпліне ў цэлым;
– пісьмовыя работы па асобных падраздзелах дысцыпліны;
– мультымедыя прэзентацыі па асобных падраздзелах дысцыпліны;
– выступленні магістрантаў на семінарскіх занятках па самастойна падрыхтаваных тэмах.

Выніковая ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці прадугледжвае правядзенне заліка.

4.2 Пытанні да заліка

1. Паняцце “культурна-пазнавальны турызм”.
2. Класіфікацыя культурна-пазнавальнага турызму.
3. Месца культурна-пазнавальнага турызму ў сацыякультурным развіцці грамадства.
4. Асаблівасці выкарыстання аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны ў турыстычных мэтах.
5. Спецыфіка развіцця культурна-пазнавальнага турызму ва ўмовах глабалізацыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

6. Асаблівасці выкарыстання замкаў пры арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму.

7. Сядзібна-паркавыя комплексы як аб’екты культурна-пазнавальнага турызму.

8. Спецыфіка арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму ў музеях пад адкрытым небам.

9. Асаблівасці выкарыстання мастацкіх музеяў пры арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму.

10. Спецыфіка выкарыстання гістарычных і краязнаўчых музеяў пры арганізацыі культурна-пазнавальнага турызму.

11. Музей ў кантэксце глабальнай індустрыі турызму.

12. Паняцце “музейны турызм”. Эвалюцыя музейнага турызму.

13. Асноўныя тэндэнцыі ўзаемадзеяння турызму і музейнай сеткі.

14. Патэнцыял развіцця культурна-пазнавальнага турызму ў Рэспубліцы Беларусь.

15. Музейная сетка Рэспублікі Беларусь: агульная характарыстыка.

16. Асаблівасці развіцця музейнага турызму на сучасным этапе.

17. Анімацыйныя тэхналогіі ў музейным турызме.

18. Напрамкі папулярызацыі музейнага турызму ў Рэспубліцы Беларусь.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5. ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ

5.1 Тэматычны план

Дзённая форма навучання

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі		
	Уводзіны	0,5			
1.	Теарэтычныя аспекты культурна-пазнавальнага турызму	5,5	2	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа
2.	Музейны турызм як напрамак музейнай дзейнасці	8	6	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа, дыскусія
3.	Рэсурсны патэнцыял развіцця музейнага турызму	8	6	4	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа, дыскусія, падрыхтоўка мультымедыйных прэзентацый
	Разам:	**22**	**14**	**8**	

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Завочная форма навучання

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	
	Уводзіны	0,5		
1.	Теарэтычныя аспекты культурна-пазнавальнага турызму	1,5	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа
2.	Музейны турызм як напрамак музейнай дзейнасці	2	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа, дыскусія
3.	Рэсурсны патэнцыял развіцця музейнага турызму	2	2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмовая работа, дыскусія, падрыхтоўка мультымедыйных прэзентацый
	Разам:	**6**	**6**	

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

5.2 Асноўная літаратура

1. Гайдукевич, Л. М. Культурно-историческое и природное наследие Беларуси : теория и практика использования в туризме / Л. М. Гайдукевич [и др.]. – Минск : Четыре четверти, 2014. – 348 с.

2. Романчук, А. В. Музейный туризм / А. В. Романчук. – СПб., 2010. – 46 с.

3. Савина, Н. В. Экскурсоведение / Н. В. Савина. – Минск : БГЭУ, 2007. – 246 с.

4. Сущинская, М. Д. Культурный туризм / М. Д. Сущинская. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : ЮРАЙТ, 2017. – 136 с.

5. Хухлындина, Л. М. Культурное наследие в туризме / Л. М. Хухлындина, Л. М. Гайдукевич. – Минск : БГЭУ, 2011. – 335 с.

5.3 Дадатковая літаратура

1. Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь : [даведнік] / Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь. – Мінск : БЕЛТА, 2009. – 680 с.

2. Малахова, Н. Н. Инновации в туризме и сервисе / Н. Н. Малахова, Д. С. Ушаков. – 2-е изд., допол. и перераб. – Ростов-н/Дону : Феникс : МарТ, 2010. – 244 с.

3. Конкурентоспособность туристского комплекса Республики Беларусь : современные тенденции и вызовы : [монография] / Е. Г. Киреенко [и др.]; под общ. ред. Е. Г. Киреенко, Д. Г. Решетникова. – Минск : Ковчег, 2018. – 400 с.

4. Музеі Беларусі = Музеи Беларуси : [даведнік] / рэд. савет: Г. П. Пашкоў, Л. В. Календа, М. Г. Нікіцін; уступ. арт. А. А.Гужалоўскага. – Мінск : Беларуская энцыклапедыя, 2008. – 559 с.

5. Решетников, Д. Г. География туризма Беларуси / Д. Г. Решетников. – Минск : БГУ, 2012. – 302 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

6. Сапанжа, О. С. Музеология : историография и методология / О. С. Сапанжа. – СПб. : Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2014. – 111 с.

7. Туризм и туристические ресурсы в Республике Беларусь, [2015-2019] : буклет / Национальный статистический комитет Республики Беларусь. – Минск, 2020. – 30 с.

8. Туристская энциклопедия Беларуси / З. Я. Андриевская [и др.]; сост.: Л. В. Ловчая, Т. И. Жуковская; под общ. ред. И. И. Пирожника. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя, 2007. – 647 с.

9. Туристские регионы Беларуси / З. Я. Андриевская [и др.]; сост.: Л. В. Ловчая; под общ. ред. И. И. Пирожника. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя, 2008. – 600 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ